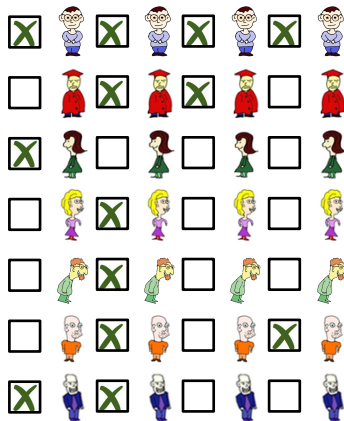
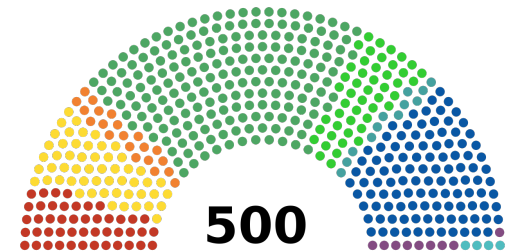

Proporcjonalne algorytmy liczenia głosów

Piotr Skowron
Uniwersytet Warszawski

Model podziału miejsc parlamentarnych

1. Mamy m partii politycznych: $P_1, P_2, \dots, P_m$.

Model podziału miejsc parlamentarnych

1. Mamy m partii politycznych: $P_1, P_2, \dots, P_m$.

2. Mamy n wyborców. Każdy wyborca oddaje głos na jedną partię.

Niech n_i oznacza liczbę głosów oddanych na partię P_i

(oczywiście, $\sum_{i=1}^m n_i = n$).

Model podziału miejsc parlamentarnych

1. Mamy m partii politycznych: $P_1, P_2, \dots, P_m$.

2. Mamy n wyborców. Każdy wyborca oddaje głos na jedną partię.

Niech n_i oznacza liczbę głosów oddanych na partię P_i

(oczywiście, $\sum_{i=1}^m n_i = n$).

3. Chcemy podzielić k miejsc parlamentarnych pomiędzy partie polityczne.

Model podziału miejsc parlamentarnych

1. Mamy m partii politycznych: $P_1, P_2, \dots, P_m$.

2. Mamy n wyborców. Każdy wyborca oddaje głos na jedną partię.

Niech n_i oznacza liczbę głosów oddanych na partię P_i

(oczywiście, $\sum_{i=1}^m n_i = n$).

3. Chcemy podzielić k miejsc parlamentarnych pomiędzy partie polityczne.

(Naszym celem jest zrobienie tego w sposób proporcjonalny!)

Przykładowe zastosowania modelu

1. Podział miejsc w parlamencie pomiędzy partie.

Przykładowe zastosowania modelu

1. Podział miejsc w parlamencie pomiędzy partie.
2. Podział miejsc w Parlamencie Europejskim pomiędzy kraje członkowskie.

Przykładowe zastosowania modelu

1. Podział miejsc w parlamencie pomiędzy partie.
2. Podział miejsc w Parlamencie Europejskim pomiędzy kraje członkowskie.
3. Podział głosów elektorskich pomiędzy stany w USA.

Dwa przykłady podziału

Przykład 1:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	10	20	20	50
#miejsc	?	?	?	?

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

Dwa przykłady podziału

Przykład 1:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	10	20	20	50
#miejsc	1	2	2	5

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

Dwa przykłady podziału

Przykład 1:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	10	20	20	50
#miejsc	1	2	2	5

Przykład 2:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#miejsc	?	?	?	?

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

Dwa przykłady podziału

Przykład 1:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	10	20	20	50
#miejsc	1	2	2	5

Przykład 2:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#miejsc	0.6	0.7	3.9	4.8

Ułamki!

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

Dwa przykłady podziału

Przykład 1:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	10	20	20	50
#miejsc	1	2	2	5

Przykład 2:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#miejsc	0	1	4	5

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

Dwa przykłady podziału

Przykład 1:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	10	20	20	50
#miejsc	1	2	2	5

Przykład 2:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#miejsc	1	1	4	4

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

Dwa przykłady podziału

Przykład 1:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	10	20	20	50
#miejsc	1	2	2	5

Przykład 2:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#miejsc	0	0	4	6

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

Dwa przykłady podziału

Przykład 1:

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#g				
#n				
Pr				
#s				
#miejsc	0	0	4	6

Różne metody podziału dają różne rezultaty

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

Dwa przykłady podziału

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48

Dolna kwota: partia P_i powinna otrzymać co najmniej $\left\lfloor k \cdot \frac{n_i}{n} \right\rfloor$ miejsc.

Dwa przykłady podziału

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
dolna kwota	0	0	3	4

Dolna kwota: partia P_i powinna otrzymać co najmniej $\left\lfloor k \cdot \frac{n_i}{n} \right\rfloor$ miejsc.

Dwa przykłady podziału

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
dolna kwota	0	0	3	4
górna kwota	1	1	4	5

Dolna kwota: partia P_i powinna otrzymać co najmniej $\left\lceil k \cdot \frac{n_i}{n} \right\rceil$ miejsc.

Górna kwota: partia P_i powinna otrzymać co najwyżej $\left\lfloor k \cdot \frac{n_i}{n} \right\rfloor$ miejsc.

Metoda największych reszt

(aka metoda Hamiltona lub metoda Harea-Niemeyera)

1. Najpierw każdej partii przypisujemy dolną kwotę.
2. Następnie sortujemy partie po rozmiarze reszty $k \cdot \frac{n_i}{n} - \left\lfloor k \cdot \frac{n_i}{n} \right\rfloor$ i przypisujemy pozostałe miejsca do partii, które mają największe reszty.

Metoda największych reszt

(aka metoda Hamiltona lub metoda Harea-Niemeyera)

1. Najpierw każdej partii przypisujemy dolną kwotę.
2. Następnie sortujemy partie po rozmiarze reszty $k \cdot \frac{n_i}{n} - \left\lfloor k \cdot \frac{n_i}{n} \right\rfloor$ i przypisujemy pozostałe miejsca do partii, które mają największe reszty.

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
dolna kwota	0	0	3	4
reszta	0.6	0.7	0.9	0.8

Metoda największych reszt

(aka metoda Hamiltona lub metoda Harea-Niemeyera)

1. Najpierw każdej partii przypisujemy dolną kwotę.
2. Następnie sortujemy partie po rozmiarze reszty $k \cdot \frac{n_i}{n} - \left\lfloor k \cdot \frac{n_i}{n} \right\rfloor$ i przypisujemy pozostałe miejsca do partii, które mają największe reszty.

Liczba miejsc parlamentarnych: $k = 10$.

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
dolna kwota	0	0	3	4
reszta	0.6	0.7	0.9	0.8
miejsca	0	1	4	5

Metoda największych reszt

(aka metoda Hamiltona lub metoda Harea-Niemeyera)

1. Najpierw każdej partii przypisujemy dolną kwotę.

2. N

p

Lic

#g

dolna kwota

	0	0	3	4
reszta	0.6	0.7	0.9	0.8
miejsca	0	1	4	5

Metoda największych reszt
spełnia dolną i górną kwotę

Monotoniczność i Alabama Paradox

Monotoniczność względem rozmiaru parlamentu:

Jeżeli zwiększymy liczbę miejsc parlamentarnych k wtedy każda partia powinna otrzymać co najmniej tyle miejsc w parlamencie, co przed zwiększeniem.

Monotoniczność i Alabama Paradox

Monotoniczność względem rozmiaru parlamentu:

Jeżeli zwiększymy liczbę miejsc parlamentarnych k wtedy każda partia powinna otrzymać co najmniej tyle miejsc w parlamencie, co przed zwiększeniem.

Alabama paradox: metoda największych reszt nie jest monotoniczna!

	Partia 1	Partia 2	Partia 3
#głosów	6	6	2
wartość $k \cdot \frac{n_i}{n}$ dla $k = 10$	4.286	4.286	1.429
#miejsc dla $k = 10$	4	4	2

Monotoniczność i Alabama Paradox

Monotoniczność względem rozmiaru parlamentu:

Jeżeli zwiększymy liczbę miejsc parlamentarnych k wtedy każda partia powinna otrzymać co najmniej tyle miejsc w parlamencie, co przed zwiększeniem.

Alabama paradox: metoda największych reszt nie jest monotoniczna!

	Partia 1	Partia 2	Partia 3
#głosów	6	6	2
wartość $k \cdot \frac{n_i}{n}$ dla $k = 10$	4.286	4.286	1.429
#miejsc dla $k = 10$	4	4	2
wartość $k \cdot \frac{n_i}{n}$ dla $k = 11$	4.714	4.714	1.571
#miejsc $k = 11$	5	5	1

Monotoniczność i Alabama Paradox

Monotoniczność względem rozmiaru parlamentu:

Jeżeli zwiększymy liczbę miejsc parlamentarnych k wtedy każda partia powinna otrzymać co najmniej tyle miejsc w parlamencie, co przed zwiększeniem.

Alabama paradox: metoda największych reszt nie jest monotoniczna!

	Partia 1	Partia 2	Partia 3
#głosów	6	6	2
wartość $k \cdot \frac{n_i}{n}$ dla $k = 10$	4.286	4.286	1.429
#miejsc dla $k = 10$	4	4	2
wartość $k \cdot \frac{n_i}{n}$ dla $k = 11$	4.714	4.714	1.571
#miejsc $k = 11$	5	5	1

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86

Metoda D'Hondta

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86
#miejsc	0	0	4	6

Metoda D'Hondta spełnia dolną kwotę

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Metoda D'Hondta: górna kwota

(aka metoda Jeffersona lub metoda Hagenbacha-Bischoffa)

W każdym kroku przypisujemy jedno miejsce do jednej partii. Niech $s_i(r)$ oznacza liczbę miejsc przypisanych partii P_i do kroku r . W r -tym kroku przypisujemy miejsce partii P_i która maksymalizuje $\frac{n_i}{s_i(r) + 1}$.

Liczba miejsc: $k = 10$

	Partia 1	Partia 2	Partia 3	Partia 4
#głosów	6	7	39	48
#głosów/2	3	3.5	19.5	24
#głosów/3	2	2.33	13	16
#głosów/4	1.5	1.75	9.75	12
#głosów/5	1.2	1.4	7.8	9.6
#głosów/6	1	1.17	6.5	8.0
#głosów/7	0.86	1	5.57	6.86
#miejsc	0	0	4	6

O co zatem chodzi z polskim parlamentem?

Komitet wyborczy ^[36] ^[37]	Głosy			Mandaty		
	Liczba	%	+/-	Liczba	+/-	%
Prawo i Sprawiedliwość	8 051 935	43,59	▲ 6,01	235	—	51,09
KKW Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni	5 060 355	27,40	▼ 4,29 ^[a]	134	▼ 32 ^[b]	29,13
Sojusz Lewicy Demokratycznej	2 319 946	12,56	▲ 5,01 ^[c]	49	▲ 49 ^[d]	10,65
Polskie Stronnictwo Ludowe	1 578 523	8,55	▲ 3,42	30	▲ 14	6,52
Konfederacja Wolność i Niepodległość	1 256 953	6,81	—	11	—	2,39
KWW Mniejszość Niemiecka	32 094	0,17	▼ 0,01	1	—	0,22

O co zatem chodzi z polskim parlamentem?

Komitet wyborczy ^{[36][37]}	Głosy			Mandaty		
	Liczba	%	+/-	Liczba	+/-	%
Prawo i Sprawiedliwość	8 051 935	43,59	▲ 6,01	235	—	51,09
KKW Koalicja Obywatelska PO .N iPL Zieloni	5 060 355	27,40	▼ 4,29 ^[a]	134	▼ 32 ^[b]	29,13
Sojusz Lewicy Demokratycznej	2 319 946	12,56	▲ 5,01 ^[c]	49	▲ 49 ^[d]	10,65
Polskie Stronnictwo Ludowe	1 578 523	8,55	▲ 3,42	30	▲ 14	6,52
Konfederacja Wolność i Niepodległość	1 256 953	6,81	—	11	—	2,39
KWW Mniejszość Niemiecka	32 094	0,17	▼ 0,01	1	—	0,22

Proporcjonalność względem afiliacji partyjnej i regionu geograficznego.

Metoda D'Hondta niezależnie w okręgach

	P1	P2
głosy	450	550
miejsca	4	6

$k = 10$

Okręg 1

Proporcjonalność względem afiliacji partyjnej i regionu geograficznego.

Metoda D'Hondta niezależnie w okręgach

	P1	P2
głosy	450	550
miejsca	4	6

$k = 10$

Okręg 1

...

	P1	P2
głosy	450	550
miejsca	4	6

$k = 10$

Okręg 40

Proporcjonalność względem afiliacji partyjnej i regionu geograficznego.

Metoda D'Hondta niezależnie w okręgach

	P1	P2
głosy	450	550
miejsca	4	6

$k = 10$

Okręg 1

...

	P1	P2
głosy	450	550
miejsca	4	6

$k = 10$

Okręg 40

	P1	P2
miejsca	160	240

Metoda D'Hondta niezależnie w okręgach

	P1	P2
głosy	450	550
miejsca	4	6

$k = 10$

Okręg 1

...

	P1	P2
głosy	450	550
miejsca	4	6

$k = 10$

Okręg 40

	P1	P2
miejsca	160	240
dolna kwota	180	220

Czy jesteśmy skazani na nieproporcjonalność?

Czy jesteśmy skazani na nieproporcjonalność?

NIE!

Czy jesteśmy skazani na nieproporcjonalność?

NIE!

Bi-apportionment

Nowoczesne metody
wyboru komitetów

Czy jesteśmy skazani na nieproporcjonalność?

NIE!

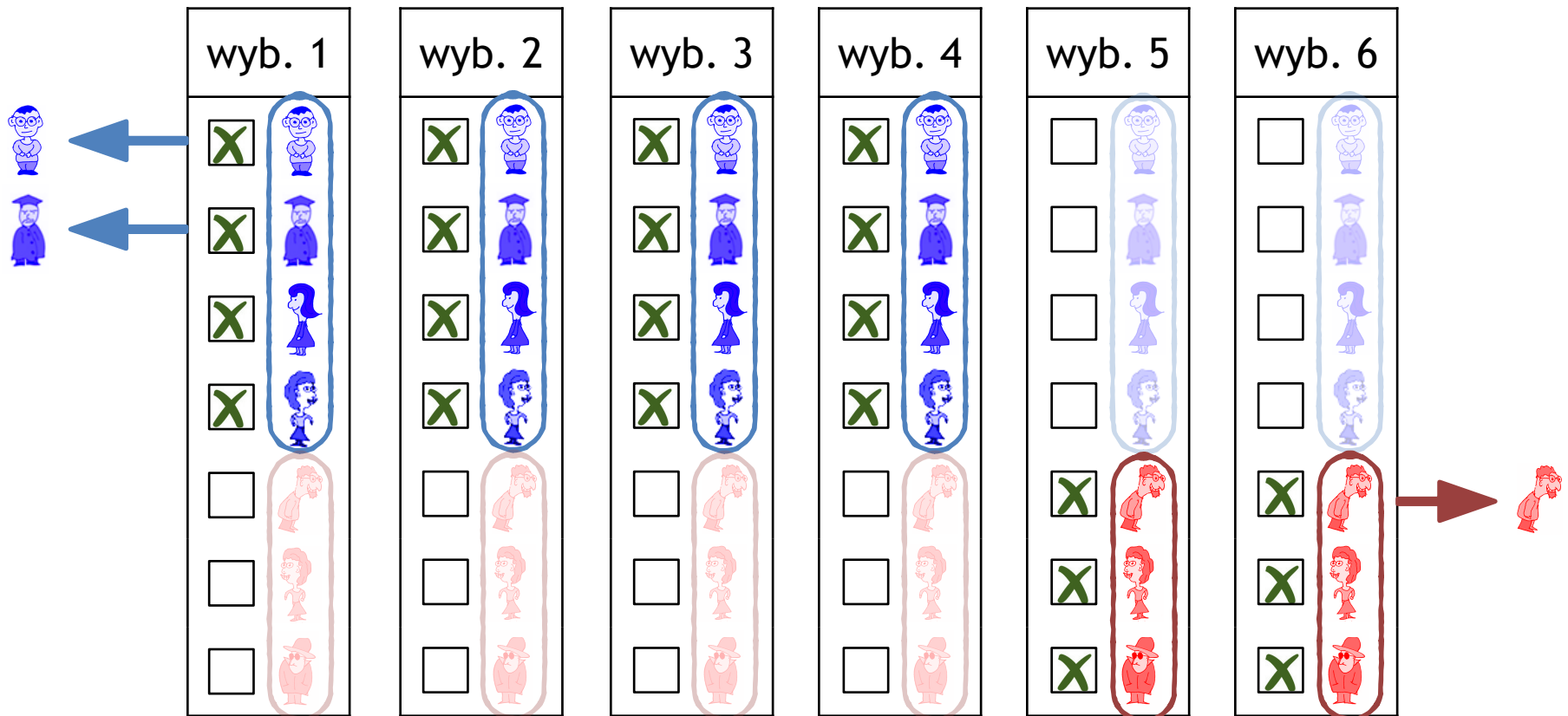
Bi-apportionment

**Nowoczesne metody
wyboru komitetów**

Wybory na indywidualnych kandydatów

wyb. 1	wyb. 2	wyb. 3	wyb. 4	wyb. 5	wyb. 6
☒ 	☒ 	☒ 	☒ 	☐ 	☐
☒ 	☒ 	☒ 	☒ 	☐ 	☐
☒ 	☒ 	☒ 	☒ 	☐ 	☐
☒ 	☒ 	☒ 	☒ 	☐ 	☐
☐ 	☐ 	☐ 	☐ 	☒ 	☒
☐ 	☐ 	☐ 	☐ 	☒ 	☒
☐ 	☐ 	☐ 	☐ 	☒ 	☒

Wybory na indywidualnych kandydatów

Wybory na indywidualnych kandydatów

wyb. 1	wyb. 2	wyb. 3	wyb. 4	wyb. 5	wyb. 6
☒ 	☐ 	☒ 	☒ 	☐ 	☐
☐ 	☒ 	☒ 	☐ 	☒ 	☐
☒ 	☐ 	☐ 	☐ 	☒ 	☐
☐ 	☒ 	☐ 	☐ 	☐ 	☐
☐ 	☒ 	☐ 	☐ 	☐ 	☒
☐ 	☒ 	☐ 	☒ 	☐ 	☐
☒ 	☒ 	☐ 	☐ 	☒ 	☐

Proportional Approval Voting (PAV)

Dla każdego podzbioru kandydatów liczymy punkty, które ten podzbiór uzyskał od wyborców. Wybieramy ten podzbiór, który uzyskał najwięcej punktów.

Proportional Approval Voting (PAV)

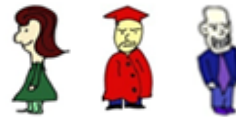
Dla każdego podzbioru kandydatów liczymy punkty, które ten podzbiór uzyskał od wyborców. Wybieramy ten podzbiór, który uzyskał najwięcej punktów.

v_1				
v_2				
v_3				
v_4				
v_5				
v_6				
v_7				
v_8				

Proportional Approval Voting (PAV)

Dla każdego podzbioru kandydatów liczymy punkty, które ten podzbiór uzyskał od wyborców. Wybieramy ten podzbiór, który uzyskał najwięcej punktów.

Rozważmy komitet:

Punkty od wyborców:

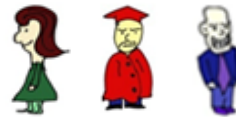
$$v_1: 1 + \frac{1}{2}$$

v_1				
v_2				
v_3				
v_4				
v_5				
v_6				
v_7				
v_8				

Proportional Approval Voting (PAV)

Dla każdego podzbioru kandydatów liczymy punkty, które ten podzbiór uzyskał od wyborców. Wybieramy ten podzbiór, który uzyskał najwięcej punktów.

Rozważmy komitet:

Punkty od wyborców:

$$v_1: 1 + \frac{1}{2}$$

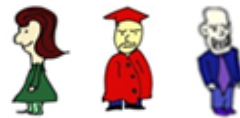
$$v_2: 1 + \frac{1}{2}$$

v_1				
v_2				
v_3				
v_4				
v_5				
v_6				
v_7				
v_8				

Proportional Approval Voting (PAV)

Dla każdego podzbioru kandydatów liczymy punkty, które ten podzbiór uzyskał od wyborców. Wybieramy ten podzbiór, który uzyskał najwięcej punktów.

Rozważmy komitet:

Punkty od wyborców:

$$v_1: 1 + \frac{1}{2}$$

$$v_2: 1 + \frac{1}{2}$$

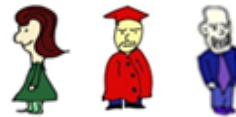
$$v_3: 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3}$$

v_1				
v_2				
v_3				
v_4				
v_5				
v_6				
v_7				
v_8				

Proportional Approval Voting (PAV)

Dla każdego podzbioru kandydatów liczymy punkty, które ten podzbiór uzyskał od wyborców. Wybieramy ten podzbiór, który uzyskał najwięcej punktów.

Rozważmy komitet:

Punkty od wyborców:

$$v_1: 1 + \frac{1}{2}$$

$$v_3: 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3}$$

$$v_5: 1 + \frac{1}{2}$$

$$v_7: 0$$

$$v_2: 1 + \frac{1}{2}$$

$$v_4: 1 + \frac{1}{2}$$

$$v_6: 0$$

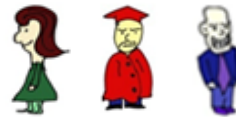
$$v_8: 1$$

v_1				
v_2				
v_3				
v_4				
v_5				
v_6				
v_7				
v_8				

Proportional Approval Voting (PAV)

Dla każdego podzbioru kandydatów liczymy punkty, które ten podzbiór uzyskał od wyborców. Wybieramy ten podzbiór, który uzyskał najwięcej punktów.

Rozważmy komitet:

Punkty od wyborców:

$$\begin{array}{ll} v_1: 1 + \frac{1}{2} & v_2: 1 + \frac{1}{2} \\ v_3: 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} & v_4: 1 + \frac{1}{2} \\ v_5: 1 + \frac{1}{2} & v_6: 0 \\ v_7: 0 & v_8: 1 \end{array}$$

$$\text{Suma punktów} = 8 + \frac{5}{6}$$

v_1				
v_2				
v_3				
v_4				
v_5				
v_6				
v_7				
v_8				

Więcej o proporcjonalności PAV

Uniwersytet Warszawski

Innym klasycznym modelem, rozważanym w ramach teorii wyboru społecznego, jest model oparty o rankingi. Wtedy wymagamy, aby wyborcy uszeregowali kandydatów od najbardziej do najmniej preferowanego. W takim modelu przykład preferencji wyborców może wyglądać następująco:

Model, w którym wyborcy wskazują kandydatów których akceptują jest jednak szczególnie atrakcyjny. W takim systemie głosowania wyborcom stosunkowo łatwo jest oddać głos, podczas gdy uszeregowanie, nawet tylko kilkunastu kandydatów, jest dużo trudniejsze.

Proporcjonalność bez partii politycznych

Piotr Skowron

Rozważmy następujący scenariusz: n wyborców pragnie wybrać komitet, czyli podzbiór kandydatów o ustalonej liczebności. Oznaczmy zbiór wyborców jako $N = \{1, 2, \dots, n\}$, zbiór kandydatów jako $C = \{c_1, \dots, c_m\}$ (w szczególności n i m to, odpowiednio, liczba wyborców i liczba kandydatów), a rozmiar komitetu, który chcemy wyłonić jako k (przy czym $k \leq m$). Na przykład, wyobraźmy sobie, że wyborcy chcą wybrać parlament o rozmiarze k w małym kraju, w którym nie zaistniała jeszcze koncepcja partii politycznych (w związku z czym muszą głosować bezpośrednio na kandydatów, a nie na partie polityczne), lub że pracownicy pewnej firmy lub organizacji chcą wybrać k osób, które będą ich reprezentować w związkach zawodowych. Załóżmy, że każdy z wyborców głosuje wskazując podzbiór kandydatów, których uważa za akceptowalnych: dla wyborcy $i \in N$ taki podzbiór akceptowalnych kandydatów będziemy oznaczać przez $A(i)$. Pokażemy, że wskazanie “sprawiedliwego” sposobu przeprowadzenia takich wyborów jest nieoczywiste.

Przykład 1. Przyjmijmy, że $n = 800$, $m = 9$, a głosy wyborców są następujące:

400 wyborców akceptuje: {, , , }

200 wyborców akceptuje: {, , }

200 wyborców akceptuje: {, }

Przypuśćmy, że $k = 4$. Jaki komitet powinien zostać wybrany w tym przypadku? Komitet $S = \{\text{Man in brown shirt}, \text{Woman in yellow dress}, \text{Woman in red dress}, \text{Woman in yellow dress}\}$ wydaje się być rozsądnym wyborem.¹ Taki komitet jest proporcjonalny—dla każdej z trzech grup wyborców, liczba wybranych kandydatów których ci wyborcy aprobują jest proporcjonalna do liczby wyborców w tej grupie.

Preferencje wyborców w Przykładzie 1 mają pewną specyficzną strukturę: dla każdego dwóch wyborców, ich zbiory akceptowalnych kandydatów są takie same lub rozłączne. Pozwala to pogrupować wyborców i kandydatów w taki sposób, że wskazanie proporcjonalnego komitetu jest proste i intuicyjne. Co jednak, gdy mamy do czynienia z bardziej złożonymi i “chaotycznymi” preferencjami?

Więcej o proporcjonalności PAV

Proporcjonalność bez partii politycznych

Uniwersytet Warszawski

Piotr Skowron

Więcej o teorii wyboru społecznego:

<https://www.mimuw.edu.pl/~ps219737/courses/scw/comsoc.html>

uszerzeganie, nawet tylko kilkunastu kandydatów, jest dużo trudniejsze.

Preferencje wyborców w Przykładzie 1 mają pewną specyficzną strukturę: dla każdego dwóch wyborców, ich zbiory akceptowalnych kandydatów są takie same lub rozłączne. Pozwala to pogrupować wyborców i kandydatów w taki sposób, że wskazanie proporcjonalnego komitetu jest proste i intuicyjne. Co jednak, gdy mamy do czynienia z bardziej złożonymi i “chaotycznymi” preferencjami?